

Izhaja vsak četrtek v večer. Uredništvo in upravnništvo v Trstu, Via S. Francesco d'Assisi 20. I.; v Gorici via Carducci 7. I. nad. Dopisi naj se pošiljajo na uredništvo. Rokopisi se ne vračajo. Tisk Tiskarne Ridon. Naročnina za celo leto: 10 L.; za pol leta 5 L.; posamezna štev. 25 slot.

NOVICE

za inozemstvo 25. L. Oglasi, za 1 mm višine in širokosti 1 kolone (65 mm): za trgovske in obrtne oglase 50 slot., za osmrtnice, zahvale, poslana, vabila L. 1'20, oglase denarnih zavodov L. 2.— Mali oglasi: 30 slot. za besedo, najmanj L. 3.—

V ombrambo resnice

«La Voce di Gorizia» z dne 13. t. m. prinaša članek «L'insegnamento dello sloveno» (Pouk slovenščine), v katerem trdi pisec g. «Cab», da ni umesten pouk slovenščine, ki so jo uvedli kot obvezen predmet na goriških srednjih šolah, ker je slovenščina — narečje. Sicer priznava potrebo in koristnost poznanja slovenščine s strani državnih in drugih uslužbencev, ker do danes niso razumeli, kaj smo Slovenci o njih govorili in pisali, kakšna so naša mnenja o upravi, v laški prosveti in o politiki. Tudi o teh «potrebah» bi se lahko razpravljalo; a nas zanima danes stališče pisca do našega jezika. Pravi, da ni važen, ker sploh jezik ni, ampak da je narečje, ki je bilo protežirano od pokojne Avstrije.

Avstrija, da je hotela s tem protežiranjem umetno ustvariti jezikovno razliko med Slovenci in ostalimi Jugoslovani.

Predvsem bi radi pribili tole: **slovenščina je jezik in ne narečje.** Ko bi trdil, da smemo govoriti samo o slovenskem narečju, v času ko nam je Trubar dal svoje prve knjige, ali pa, ko bi to trdil takrat, ko nam je že pel Vodnik, in ko je bilo naše slovstvo tako veliko, da se ga je lahko prečitalo v času, «v katerem se jajce na mehko skuha» takrat bi se dalo o tej stvari še razpravljati, a danes ko imamo že svojega Prešerna, Stritarja, Gregorčiča, Aškerca, Cankarja, Zupančiča in še celo vrsto drugih **slovenskih** pesnikov in pisateljev, je taka trditev nesmiselna. Vendar ne moremo primerjati slovensko kulturo, slovensko slovstvo z literaturo v beneškem ali furlanskem narečju. Jezik, v katerem je spisanih toliko del, in med temi so tudi svetovna dela Ivana Cankarja, **je in ostane jezik.** Pisec zgoraj omenjenega članka pravi, da ne vè gotovo, kaj mislijo v Jugoslaviji s slovenščino, a to se mu zdi povsem naravno, da bo slovenščina izginila in da stopi na njeno mesto «pravi uradni jezik Srbohrvatov». Zato pravi, naj se na laških šolah uče tega jezika, ki ima svoje slovstvo in, ki bo, italijanskim državljanom lahko ob vseh prilikah služil. Imeli smo pri nas ilirski pokret, ki je stremel za tem, da uniči slovenski književni jezik in da sprejmemo Slovenci srbohrvaščino, a uspehov ta pokret ni nikoli pokazal. Tudi sedaj se menda v Jugoslaviji navdušujejo za «jugoslovanščino», za enoten jezik vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev, vendar tudi sedaj ni mnogo teh navdušencev, ker si je slovenski jezik priboril že popolno pravico do življenja.

Pri tem hočemo pa tudi povdariti, da bo šlo življenje vseh Jugoslovanov svojo pot, da se bo razvijalo po danih podlagah in bo pri tem doživel izpremembo ne samo slovenski jezik, ampak tudi srbohrvaški. Tega naravnega razvoja ne more in ne bo mogla ovirati nobena nasprotna sila. In ona bodoča «jugoslovanščina» je še tako daleč, da se sedanji rod kakršnegakoli naroda lahko uči z mirnim srcem i slovenščine i srbohrvaščine in pri tem ne bo popolnoma nič na zgubi.

Dalje pravi pisec članka, da so pripisovali Avstriji, da je ona ustvarila iz slovenskega narečja jezik v svoje politične namene. Ni

prvič, da slišimo take očitke. Že večkrat se nam je govorilo z laške strani, da smo bili protežiranci in Benjamini v Avstriji. Na te očitke danes ne bomo odgovarjali, (zlasti ker smo pred kratkim v uvodniku «Avstrija in Nemčija» o tem tudi pisali); osvetliti pa moramo vprašanje našega jezika.

V srednjem veku ni bila še razvita nacionalna ideja in o nji ni bilo ne duha, ne sluha in tudi Avstrija ni mogla vedeti, da se bo ta razvila, da se bodo Slovenci proglašali za brate Srbom in Hrvatom. V svojih imperialističnih težnjah bi Avstrija takrat lahko uporabljala vse mogoče pripomočke, a jezikov ni bilo treba za to ustvarjati. Resnica je vsa druga. V dobi reformacije se je postavil protestantizem proti katoliški cerkvi. Reformatorji so čutili, da najlažje pridobe ljudstvo zase s tem, da mu prepoveduje pač v njegovem narečju, ker uradne latinščine ljudstvo ni razumelo. Imeli smo Trubarja, ki je to razumel in on nam je dal **prvo** slovensko knjigo; ne iz političnih

vzrokov, ne iz nacionalnih, ampak iz čisto verskih. In potem je šlo to dalje. Da se je moglo katoličanstvo spet uveljaviti, je kot protiutek protestantovskemu svetemu pismu katoliška duhovščina izdajala druge knjige v istem jeziku, t. j. v slovenščini.

Nato je prišlo do francoske revolucije in takrat se je porodila čista nacionalna ideja. In tako se je razvijala polagoma, polagoma slovenščina kot bistvenost slovenskega naroda. **Slovenščina je postala jezik.**

Se mnogokrat bomo morali slišati raznovrstne očitke, kajti poznajo nas vsi še premalo. Nismo narod, nimamo jezika in ne vemo še kaj. Težko je sicer braniti naše stališče proti ljudem, ki so oboroženi s svojim neznanjem; tolaži nas pa zavest, da si pred resnico človek zaman zakriva oči.

V vsem članku gospoda «Caba» je samo ena resnica in ta je očitna: Ker ravno ne pozna zgodovina slovenskega naroda, ne razvoja slovenskega jezika, je zašel v take zmote. — Drugega si namreč nečemo misliti.

Novice iz vsega sveta

HRABROST BRATA IN SESTRE.

Nedavno se je ob angleški obali ponesrečil neki ribiški čoln. Med ribiči sta se nahajala tudi 17-letni mladenič in njegova 16-letna sestra. Oba sta popolnoma oblečena začela plavati proti tri milje oddaljeni obali, da bi poklicala pomoč za očeta in še šest drugih ribičev, ki so se z vsem naporom držali za prevrnjeni čoln. Od obeh je prvi prišel blizu obale deček, ki je začel kričati na ves glas: «Moj oče in šest drugih ljudi se nahajajo v nevarnosti. Prosim za hitro pomoč.» Na obali se nahajajoči ribiči so takoj spustili v morje tri čolne ter veslali na kraj nesreče. Ko so že nekaj časa veslali, so opazili v morju neko živo bitje. «To je moja sestra», je zaklical deček. Med tem pa je deklica, ki je bila dobra plavalka, odvrnila: «Nikar se ne brigajte za mene, temveč hitite pomagat ponesrečenecem.» Sreča reševalcem je bila mila, da so spravili vse ponesrečence na suho.

USODNA ŠTEVILKA 17.

Znani čarodej Pappus, ki je živel in umrl med vojno v Parizu, je trdil, da ima vsaka rodbina svojo usodno številko. Iz njegove knjige so bili priobčeni zelo zanimivi podatki, ki pričajo, da ta trditev ni tako neverjetna. Mnogo je sicer odvisno od primerov, toda tudi pri primerih vidimo često gotove zakone, nad katerimi se človek nehote zamisli. Tako n. pr. je znano iz Napoleonovega življenja marsikaj, kar spravi iz ravnotežja še tako treznega in vseh predsodkov prostega človeka. V Napoleonovem življenju je našel Pappus zanimivo številko, ki se je vedno ponavljala.

Napoleonovemu očetu je bilo ime Charles Buonaparte. V tem imenu je torej 17 črk. Materi je bilo ime Letizia Buonaparte — tudi 17 črk. Sin je bil Napoleon Buonaparte — tudi 17 črk. Njegov uradni naslov je bil pred kronanjem dosmrtni konzul, kar dá v francoščini napisano zopet 17 črk. Tudi naslov Napoleon imperator sestoji iz 17 črk. Ime njegovega sina — François Bonaparte — zopet 17 črk. Imena treh Napoleonovih bratov — Louis, Jérôme in Joseph skupaj tvorijo zopet 17 črk.

Napoleonov sin François je bil pozneje vojvoda reichsstadski. Tudi ta naslov je sestavljen iz 17 črk.

Napoleon sam je bil proglašen za kralja leta 1804; umrl je leta 1821., torej čez 17 let. Umrl je 5. marca. Če seštejemo datum njegove smrti in poedine številke iz letnice, dobimo zopet številko 17 (5 + 1 + 8 + 2 + 1 = 17).

Napoleonov vnuk, cesar Louis Napoleon III. (17 črk), je bil rojen 1.

1808. (1 + 8 + 0 + 8 = 17), oženil se je 1. 1853. (1 + 8 + 2 + 6 = 17). Ko je umrl, je bil star njegov sin 17 let. Tako vidimo, da se vleče številka 17 skozi vse življenje Napoleona in njegove rodbine.

NAJSEVERNEJŠA POLICIJSKA POSTAJA NA SVETU.

Ekspedicija, ki jo pošlje kanadska vlada vsako leto v severne pokrajine Kanade, se je te dni vrnila s potovanja. Obiskala je naselbine Eskimov, napravila več znanstvenih opazovanj, pregledala vse severne policijske postaje, jih preskrbela z zimskimi zalogami ter končno ustanovila novo policijsko postajo na polotoku Bache, ki je sedaj najsevernejša policijska postaja sveta.

PREKO 13.000 SMRTNIH ŽRTEV ZARADI AVTOMOBILSKIH NESREČ V AMERIKI.

Po ameriških statističnih podatkih o nesrečah je bilo v letošnjem letu v Zedinjenih državah 13.250 smrtnih žrtev. Razen tega je bilo zaradi avtomobilskih nesreč ranjenih nad 50.000 oseb.

NENAVADEN TESTAMENT.

Neki premožni Anglež je nedavno naredil kaj nenavadno oporoko, ki pa bi bila včasih posnemanja vredna:

«Svojemu sinu zapuščam veselje, da si svoj kruh zasluži sam. Mnogo let je bil mnenja, da je te vrste veselje edino le zame. Toda bil je v zmoti.

«Svojemu strežaju zapuščam vse obleke, katere mi je skozi vsa leta dosledno kradel.»

Soferju zapuščam avtomobil, katerega je popolnoma poškodoval. Kar je še porabnega, naj tudi še on uniči.»

Ker je mož očitno ljubitelj miru, je na koncu še pristavil: «Da prepričim medsebojno prepiranje med pravnimi dediči, zapuščam vse premoženje dobrodelnim zavodom in bolnišnicam.»

TOPLE ZIME.

Za letos napovedujejo prav toplo zimo. Bog daj, da bi se takšno prerokovanje tudi uresničilo. Iz zgodovine vemo, da je imela naša zemlja že izredno tople zime. Tako so v januarju leta 582. cvetela sadna drevesa. Tudi zima leta 1172. je bila prav topla in pozimi leta 1287. so v južni Nemčiji cvetela drevesa, a v Bodenskem jezeru so se kopalji kakor sredi poletja. Dve leti nato, to je v letu 1289. je bila enako mila zima; takrat so ob Božiču cvetela drevesa kakor v maju, travniki so bili polni cvetic in ljudje so se kopalji v rekah in v morju. Zima v l. 1302. je imela samo dva mrzla dneva. V 15. stoletju je bilo več prav toplih zim, namreč v letih 1461., 1473. in 1478. Od Božiča 1478. do praznika sv. Treh kraljev 1479. je bilo v južni Nemčiji in Švici silno mnogo neviht z grmenjem in treskanjem. V l. 1494.

so cvetele meseca januarja v solnčnih legah črešnje; v zimi 1497. je bilo tako toplo kakor poleti. V 19. stoletju sta zabeleženi prav topli zimi v letih 1806. in 1811.

Podpisuite za

Liktorsko posojilo!!

Tedenski pregled

Italija.

Ves pretekli teden je v političnem oziru potekel v znamenju zasedanja senata, ki je imel razpravljati in odobriti zakonski načrt za zaščito režima. Dočim se namreč v poslanski zbornici ni moglo govoriti nikdar o uvaževani opoziciji in je bila ta v zadnjem zasedanju izključena z razveljavitvenjem opozicijskih poslanskih mandatov, tvori opozicija v senatu še vedno skupino upljivih in uglednih mož, ki so si pridobili znatne zasluge v zgodovini Italije. Senat je zboroval od torke naprej, odobril je razne manj pomembne zakonske načrte in predloge in šele sobota je bil velik dan, ko je tudi italijanska visoka zbornica sprejela zakon o uvedbi smrtnih kazni. Za zakon je glasovalo 183 senatorjev, proti zakonu 49. Kot vedno je bila tudi v soboto palača senata močno zastražena. Vstop je bil dovoljen samo onim, ki so imeli posebne legitimacije s fotografijo. Seji so prisostvovali vsi ministri, poslanske in diplomatske tribune so bile dobro zasedene. Novinarjev pa je kar mrgolelo. Poročilo o novem zakonskem načrtu je podal senator Garofalo. Za njim so se oglašili razni govorniki, ki so ali govorili za zakon, ali proti njemu. Tako je senator Pais dejal, da sicer priznava državi pravico obrambe, vendar svetuje Mussoliniju, naj zabrani prelivanje človeške krvi, tembolj ker je on sam izvršil nektravo revolucijo. Kot rečeno je bil zakon o uvedbi smrtnih kazni sprejet za dobo petih let. Prestopke proti temu zakonu bo sodilo posebno sodišče (čemur so se zlasti upirali nekateri senatorji, češ da je posebno sodišče v nasprotju z italijansko ustavo), kateremu predseduje general Graziani, ki je znan po svoji strosti.

Mussolini je imel pretekli teden dva zanimiva razgovora z dopisnikoma dveh inozemskih listov in sicer z dopisnikom nemškega lista «Deutsche Allgemeine Zeitung» in z znanim francoskim novinarjem Sauerweinom. Mussolini je nemškemu novinarju govoril o odnosih med Nemčijo in Italijo, ki se razvijajo lepo. Rekel je med drugim, da se italijanski narod razvija, da gre njegova pot navzgor. Dobesedno je dejal tako-le: «Mnogi narodi hočejo ohraniti za vsako ceno svoje posesti; Italija pa zahteva, da ji ti bogati narodi priznajo pravico do zemlje in do mesta ob solncu. Ako pa ne bi hoteli upoštevati te upravičene zahteve, bi bila Italija prisiljena, da si sama ustvari pravico.»

Sauerweinu pa je Mussolini predvsem pojasnjeval razmerje, ki vlada med Francijo in Italijo. Rekel je, da se bo napeto razmerje ublažilo, ko spozna Francija, da izrabljajo italijanski priseljenci francosko gostoljubnost in na ta način izigravajo prijateljstvo obeh držav.

Jugoslavija.

Prišlo je vendar enkrat do toli pričakovanega razčiščenja v radikalni stranki. Zaenkrat so se odpravila vsa trenja, mir med Pašičem, predsednikom stranke in med Uzunovićem, ministrskim predsednikom, je dosežen. Dolgo časa se je iskala rešitev iz notranje krize v radikalni stranki; zdelo se je, da bo prišlo do odkrite in javne cepitve v radikalnih vrstah. V tem trenutku pa bi bilo

tudi konec vplivu in vloge, ki jo igrajo radikali kot največja stranka v jugoslovenskem državnem življenju. Tega pa so se bali vsi radikalni prvaki in strankina disciplina je zaenkrat ukrotila vsa načela, idejne razlike in osebnosti.

Prvaki radikalne stranke so se zbrali v vili predsednika radikalnega parlamentarnega kluba Mihajlovića. In našli so iz položaja izhod. Določili so, da ostane Nikola Pašića še nadalje predsednik stranke, Uzunovićevi vladi pa bodo izrekli v parlamentu zaupnico. S tem bi bila rešitev gotova. Seveda smemo pričakovati tudi iznenadenja, kajti Radić ima tudi svojo besedo, kot predsednik druge največje jugoslovenske stranke, in te besede se on kaj rad in pogosto poslužuje.

Zakonodajni odbor narodne skupščine je imel sejo, na kateri je minister za izenačenje zakonov dr. Srškić imel poročilo o zakonskem osnutku o centralni upravi. Po tem zakonu naj bi se državna uprava centralizirala, nekatera ministrstva bodo radi varčevanja odpadla, ostalo bo samo 12 ministrstev, vstevši min. predsedstva. Ministrski svet ne bo imel nobene upravne oblasti in pravice, to pa zato, da se poveča osebna odgovornost ministrov. Da bo vedno neka vez med posameznimi vladami glede delovanja, bodo pomočniki pri vsakem ministrstvu stalni. Njih mesto ne bo odvisno od menjarja vlade. Zakonski načrt nadalje določa delokrog posameznih ministrov. O tem zakonskem predlogu se je razvila na seji zakonodajnega odbora živahna razprava.

Francija.

V Franciji se v zadnjih časih nobeni vladi ni godilo dobro, padale so ena za drugo. Sedanja vlada, ki ji načeluje Poincaré, pa se je vendarle ustalila. Težko je voditi notranjo politiko Francije radi njenega gospodarskega položaja. Poincaré je znal odpraviti vsa nasprotstva, ki izvirajo iz pisanosti francoskih strank in njegovo prizadevanje za povzdig Francije v gospodarskem pogledu rodeva že vidne uspehe. Francoski frank se dviga, trgovinska bilanca preteklega meseca je aktivna. Ko bo urejeno vprašanje ureditve dolgov Angliji in Ameriki, na katerem so se ravno prejšnje vlade krhale zobe, se bo Francija gospodarsko še bolj opomogla.

V zunanji politiki se nadaljuje delo sprave z Nemčijo. Nemčija zahteva, da se odpravi nadziranje, ki ga izvršujejo zavezniki nad njeno vojsko. Nadzorstvo naj bi prevzela posebna komisija Družbe Narodov, ki bi pa smela nadzorovati samo porensko cono. Vsemu temu Francozi ne morejo ugoditi. Ker pa je volja, da odpadejo vzroki nasprotstva obeh držav, je gotovo, da se bo našla srednja pot, ki bo zadovoljila i Francijo i Nemčijo.

Britanija.

Delo imperijalne konference se bliža h koncu; komisija, ki je imela proučavati odnose med dominijoni in Veliko Britanijo, kot se imenuje Angleška, je končala svoje delo. Podala je poročilo, kratko sicer, tembolj pa značilno in važno, ker je uredila komisija razmerje dominijonov do osrednje vlade. Poročilo se glasi: Velika Britanija in dominijoni so avtonomni in ustavno enakopravni, niso podrejeni drug drugemu; družji jih ista vez odvisnosti od krone in so svobodne članice britanske skupine narodov. Popolna enakopravnost Velike Britanije in dominijonov bo od slej temeljni princip, ki bo tvoril podlago za odnose med posameznimi deli imperija.

S tem dejstvom so postali dominijoni enakopravni Angliji, ki so ji bili prej podrejeni. V bistvu tvori britanski imperij zveza istokrvnih narodov, ki jih veže skupen vladar. Predprave Anglije v dosedanjem velikem britanskem imperiju so ugasnile.

Madžarska.

Madžarski parlament je bil razpuščen. Novi državni zbor je sklican za 25. januarja prihodnjega leta. Državni zbor bo sestavljen iz dveh zbornic, dosedanji pa je obstojal samo iz poslanske zbornice. Ko je bil prečitan v parlamentu ukaz o razpustitvi, se je dvignil v zbornici velik hrup. Opozicija je burno demonstrirala in je zahtevala, da naj bodo prihodnje volitve splošne in tajne. Komaj so v parlamentu prebrali ukaz, ki razpisuje nove volitve, so se pojavili na ulici že prvi volilni lepaki. Vse stranke se mrzlično pripravljajo na volitve. Ministrski predsednik Bethlen

hoče obnoviti monarhijo. Izgleda, da bo Bethlenova politika slavila svojo zmago, ker je Bethlen med madžarskim narodom priljubljen. Obnesel se je kot spreten politik, ki je vedno našel pravo rešitev, ko je bila ladja madžarske države na vihnem morju. Časopisi zadnje čase mnogo pišejo o obnovitvi madžarske monarhije; Romunska in Madžarska, naj bi se

združili v personalno unijo, to se pravi, da bi imeli obe državi samo skupnega vladarja, drugače sta obe državi popolnoma ločeni, imata svojo vlado, vojsko itd. Kraljica obeh držav bi bila romunska princezinja Ileana, zlasti ker je romunski kralj Ferdinand težko bolan, romunski prestolonaslednik pa se je odrekal svojim vladarskim pravicam.

DNEVNE NOVICE

Zofka Kveder Demetrovičeva

V Zagrebu je umrla po daljši bolezni slovenska pisateljica gospa Zofka Kveder-Demetrovičeva. Odlična pisateljica je bila rojena l. 1878. v Ljubljani. Ko je dovršila meščansko šolo, je bila nekaj časa privatna uradnica v Ljubljani, pozneje pa je prišla v Trst, kjer je prevzela upravništvo «Edinosti». V poznejših letih je mnogo potovala in študirala in kmalu se je začela udeleževati kot pisateljica. Ko je prišla l. 1898. v Trst, se je posvetila novinarstvu in pisateljevanju. Sodelovala je pri Ljubljanskem Zvonu, pisala je podlistke v «Slovenskem Narodu». Posebno znane so njene knjige: «Misterij žene», «Ljubezem», «Odsevi», «Iz naših krajev» in «Nada», potem drama «Amerikanci» in roman «Hanka». Pridno je prevajala slovenska dela v hrvaški jezik.

Vest o smrti Zofke Kveder-Demetrovičeve, ki je bila organizatorica in marljiva delavka na narodnem polju, je vzbudila v vsej Sloveniji in Zagrebu globoko sočutje.

RAZPUŠČENA DRUŠTVA.

Navodila za rekurze.

Nedeljska «Edinost» javlja sledeče:

Do sedaj so bila (v zadnjem času) razpuščena sledeča društva na Goriškem:

- 1) «Telovadno društvo» v Idriji.
- 2) «Izobraževalno društvo» v Idriji.
- 3) «Katoliško prosvetno društvo» v Vipavi.
- 4) «Odsek Zveze Prosvetnih društev» v Vipavi.
- 5) Prosvetno društvo «Prešeren» v Šempetru.
- 6) Prosvetno društvo «Mladina» v Šempetru.
- 7) «Čitalnica» v Vrtojbi.
- 8) Prosvetno društvo «Napredek» v Vrtojbi.
- 9) Sportni klub «Jadran» v Vrtojbi.

Opozarjamo bivše odbornike razpuščenih društev, da imajo v smislu 3. odstavka 215. člena postave o javni vernosti pravico pritožbe na notranje ministrstvo. Dolžnost vseh odborov razpuščenih društev je, da čimprej vložijo rekurz na notranje ministrstvo. Ker v nekaterih slučajih niso vročili karabinerji tozadavnega razpustitvenega odloka, naj ponovno zahtevajo vročitev odloka. Naprošamo oblasti, da sporoče svojim podrejenim varnostnim organom, da izročijo predsednikom razpuščenih društev razpustitvene odloke, da se morejo ti poslužiti pravice rekurza, kot jo predvideva postava o javni varnosti.

Ona društva, ki so bila že pred časom razpuščena in niso še prejela do sedaj razpustitvenih odlokov, naj zahtevajo te odloke in vložijo priziv, ker čas priziva poteka šele z dnem vročitve zakona.

Prve konfinacije.

Rimski listi poročajo, da so konfinirale oblasti v skladu z novim zakonom v mestu Lucca 5 komunistov. Med njimi sta dva bivša poslanca. Konfinirani so za dobo 5-ih let.

Zračni promet med Prago, Zagrebom in Trstom.

Čehoslovaška in jugoslovenska vlada sta sklenili sporazum za uvedbo rednega zračnega prometa med Prago, Bratislavo in Zagrebom. Italijanski vladi je bil predložen načrt za podaljšanje omenjene proge do Trsta. Najbrže bo Italija pristala na ta predlog

in se bo proga podaljšala celo do Milana.

Kapitan Giulietti v zaporu.

Nekdanjega predsednika genovske mornarske zveze kapitana Giuliettija so aretirali. Ko so se fašisti polastili omenjene mornarske zveze, je Giulietti skrnil fonde zveze, ki so znašali okoli 11 milijonov lir. Kapitana Giuliettija so po aretaciji prepeljali v zapore Regina Coeli v Rimu.

Avstro-ogrskne krone.

Tržaška kr. prefektura opozarja vse one, ki gredo glede izmenjave avstro-ogrskih kron na limanice nekaterim špekulantom. Oblasti so bile namreč obveščene o nekem takim postopanju na škodo onih, ki imajo še neizmenjane avstro-ogrskne krone. Kr. prefektura javlja obenem, da se bodo preostale krone izmenjale v italijanske lire takoj, kakor hitro bo dokončana likvidacija avstro-ogrskne banke.

Zadnji poviški drž. upokojencem.

Kr. odlok od 13. avgusta 1926, št. 1431 odreja, kakor smo svoječasno poročali, razne poviške v prid državnim upokojencem. Za dosego poviškov je treba napraviti tozadavno prošnjo. Upokojenci so seveda takoj predložili predpisane prošnje, toda do sedaj se te prošnje niso še začele reševati. Radi tega upokojenci še vedno ne morejo biti deležni odrejenih poviškov.

Po vesteh iz Rima je vzrok v tehničnih težkočah. Poviški se odmerjajo na podlagi tabel o činovnih razredih in plačah, ki so veljali 1. julija 1926. Te tabele niso še dogotovljene, a sestavljanje je po istih vesteh že pri koncu. Ko bodo tabele natisnjene, se bodo še morale odobriti z odlokom finančnega ministra. Šele potem bodo pristojni uradi začeli reševati prošnje za zvišanje pokojnine v smislu goriomenjenega kr. odloka.

Knjige «Goriške Matice»

so izšle v terek. Koledar za leto 1927; dr. Just Bačar: Zdravje in bolezen v domači hiši, I. zvezek; Damir Feigel: Pasja dlaka, roman; Naši kraji, v preteklosti, zgodovinske črtice. Kot fakultativna knjiga je izšla: France Bevk, Brat Frančišek, Obenem bodo prejeli odjemalci tudi zbornik «Prvi koraki». Kdor se je vnaprej oglašil, dobi knjige za L 5.—, s knjigo Brat Frančišek za L 7.—. V knjigarnah in prodajalnah bodo knjige na prodaj po L 6.— za štiri, odnosno 5 knjig, skupno s knjigo Brat Frančišek L 8. Knjige se bodo razpošiljale po abecednem redu.

Viharji v ligurskem zalivu.

Narava besni letos po vsem svetu. Ne mine dan, ko bi ne javila poročila o viharju, neurju, ki je uničeval zemljo in zgradbe. Sedaj javljajo, da je divjal v ligurskem zalivu strašen vihar. Morski valovi so porušili del železniške proge Genova-Ventimiglia; na več krajih so razrušili pokrajinsko cesto. V Genovi so valovi vdrli v mesto, poplaval korzo Italia ter poškodovali v pristanišču več ladij. Vihar je zlasti prizadjal veliko škodo kopalščem, ki se razprostirajo po ligurski obali. Človeških žrtev ni bilo.

Inserirajte v „Novicah“ !!

Sport

Novomeška.

Igrišče «Adrije» — «Adria» - «Zora» — 7:2.

Igrišče «Obzor» — «Prosveta» - «Sparta» — 4:4.

Igrišče na Trsteniku — «Concordia» - «Tommaseo» — 2:1.

Vse te tekme so bile prekinjene.

Hazena.

Adria - Sparta — 0:6 (forfait).

Prosveta - Primorje — 6:0 (forfait).

Zadnja nedelja je imela — sportno rečeno — smolo. Niti ena izmed določenih tekem ni šla gladko izpod rok. Veter, tema in pa — počena žoga, so vzroki ponesrečenih nogometnih tekem. Slaba splošna organizacija pa je zaključila nesrečni dan kar z dvema forfaitoma.

Hazena «Primorja» je prišla na igrišče z veliko zamudo in še v nezadostnem številu. «Adrija» pa napram «Sportnemu Udruženju» ni bila v popolnem redu. Priporočali bi vodstvom, da posvetijo večjo pažnjo tudi naraščajnim četam.

Nogomet je najbolj presenetil s tekmo «Prosveta»—«Sparta». Prvak je podlegel mladi «Sparti» z velikim rezultatom 4:1. Vzrok? — Uganka! Tekma je bila vsled teme prekinjena.

Poraz «Zore» napram «Adriji» je kolkortoliko opravičen. «Zora» ima sicer dobre igralce, toda ti še niso v polnem medsebojnem sporazumevanju, ne poznajo še enotne, spojne igre. Igra je bila prekinjena, ker je zmanjkala ena žoga, druga pa je počila.

Tekma «Concordia» - «Tommaseo» pa se vsled silnega vetra ni mogla pravilno razviti. Tudi ta je bila prekinjena.

V splošnem torej je bila prva nedelja prvenstvenih tekmovalj jako nesrečna. Upajmo pa, da bodo naslednje tekme šle pravilnim potom v svojem razvoju v l. 1926.-27. naproti.

Dopisi

GORA NAD AJDOVŠČINO.

Naša Gora se kakor prebujajo iz mrtvila, ki jo je objemalo skozi leto. Bližajoča se zima vrača fante in može kar trumoma domov iz tujine. Nikomur ne prija ostati čez zimo v tujini, kjer toplota ni tako mila kot za domačim ognjiščem. Pogostoma se čuje na večer veselo fantovsko petje, ki preganja samotno raztresenih hiš.

Cudil se bo marsikdo in vendar je res: na Gori je veselejše po zimi nego po leti. Čez leto je pol Gore prazne. Od vseh koncev in krajev zija dolgočas. Ko pa zima prižene Gorjane domov, se še na mrzaz pozabi. Včasih naš še gosta megla dolgočasi in burja zapre med štiri stene, a tu postane še živahnješe. Kratkočasi nas vrtenje kolovratov, razne igre in čipkanje. Še najbolj bi nas kratkočasile lepe knjige, a jih ni.

Prvi so siti domače zabave fantje, ki preganjajo čas v gostilnah na svoj običajen način. Tu pa kaj radi pozabijo, kako težko so zaslužili denar in da jim bo usoda prihodnje leto lahko nemila. Nekateri se pač zavedajo, a se tolažijo, da nimajo kaj početi.

Najbrže bi se dalo kaj boljše porabiti čas, treba je le malo dobre volje. Brez dvoma bi koristila dobra društvena organizacija, kakršno zmore vsaka majhna vas na deželi. S prispevkom slehernega mladeniča, kar v enem večeru plača v kvar svojemu zdravju, bi društvo imenitno uspevalo. Nudilo bi vsakomur lepih knjig, ki se jih v prostem času lahko prečita na cente. Gotovo bi slednji zaničnež uvidel, da je to koristnejše nego ponočevanje in popivanje, ki uničuje zdravje in denar.

ROKOVEC.

Dovoli, dragi čitatelj, da podam kratko oceno in kritiko letošnjega leta, ki se bliža že h koncu. Letina: poljski pridelki na splošno jako slabi, sadja nič, krme dovolj, ki pa je vsled vremenskih «škratov» mnogo zgubila na vrednosti. Dežja in vlage smo imeli več ko dovolj, kar pričajo številni usadi, razdrte in razmočene poti, ki kličejo po popravilu. Edini stalni dohodek našega kmetovalca je živinoreja, združena z mlekarjo, ki je v tem letu prav dobro delovala pod vodstvom predsednika Andreja Kokošarja in ostalih odbornikov. Tudi mlekar se je izkazal na svojem mestu in si pridobil s svojimi izdelki ugled.

In slednjič prosvetno društvo s sedežem na Logarščah: več je onih, ki ga po strani gledajo, kot prijateljev. Zavedajmo se časa in stojmo krepko ramo ob ramo.

Pozdravi

IZ BRESCIJE.

Slovenski fantje 7. bersaljskega polka kolesarjev v Bresciji pošljamo najsrčneje

pozdrave našim starišem, bratom, sestram, prijateljem, čitateljem «Novice», dekletom, ki se nas tako malo spominjajo in posebno letniku 1907.

Parovel Anton, Mačkovič; Zivec Franc, Šmarje pri Sežani; Rebula Alojzij, Gorjansko; Pipan Jožef, Sveto pri Komnu; Gril Vincenc, Hrenovice; Piženti Valentin, Nanos; Mahnič Rudolf, Brestovica pri Povirju; Simončič Leopold, Razdrto; Jereb Maks, Zirovnica; Kenda Mihael, Loze; Černigoj Jožef, Sv. Tomaž; Oblak Franc, Služne pri Cerknem; Stemberger Franc, Zabiče pri Il. Bistrici; Hoban Franc, Štandrez; Švagelj B., Sežana; Kralj Jožef, Gabrovce; Boštjančič Alojz, Il. Bistrica; Bekar Ivan, Sežana; Peršič Marijo, Opčine; Špacal Mirko, Vojšćica.

IZ MODENE.

Slovenski fantje pošiljamo pozdrave svojim starišem, bratom in sestram, znanecem, pa tudi tistim znankam, ki so nam obljubile, da bodo pisale, toda doslej niti besedice.

Pozdravljamo pa tudi letnik 1907, ki ga težko pričakujemo.

Erjavc Franc, Sv. Gora; Trojer Ivan, Špacapan Ivan, Rusjan Ivan, vsi iz Renč; Valentič Ivan in Gabrijelčič Ivan, Plava pri Gorici; Sitar Ernest, Sv. Gora; Stemberger Stanislav, Gor. Branica in Žgur Aleksander, Podraga pri Vipavi.

IZ BOLOGNE.

Slovenski fantje letnika 1906, ki služijo vojake pri 4. pomožni stotniji v Bologni, nam pišejo tako-le:

Ni dolgo, odkar smo se oglasili v vašem cenjenem listu. Na žalost se je mnogo izpremenilo v tem kratkem času. Zadnjič nas je bilo podpisanih okoli trideset prijateljev-Slovencev, ki smo bili vedno skupaj in vsi kot eden. Koliko slovenskih pesmi smo zapeli?! Koliko smeha in zabave smo užili! Koliko krajsi so nam bili dnevi, ki smo jih preživeli skupno z našimi dragimi prijatelji. Ali vsega je enkrat konec, tako je bilo tudi tega veselja. Mnogo naših prijateljev je bilo premeščenih, poslali so jih tja v prekrasne, starodavne Benetke. Mi pa žalujemo za njimi. Želimo in prosimo, da se spomnite s kakim pisemcem na svoje stare prijatelje, ki se nahajamo še vedno v Bologni, Torej, dragi prijatelji, pošljamo vam potem «Novice» iskrene pozdrave. Obenem pošiljamo pozdrave vsem čitateljem «Novice», svojim dragim starišem, sestram, bratom in ljubljim dekletom, katerim se priporočamo, naj ne pozabijo na nas in nam ostanejo še nadalje zvesti.

Oh, letnik 1907 bi bili kmalu pozabili! No, pošiljamo tudi njemu še enkrat od daleč iskrene pozdrave in mu povemo, naj le hiti živati domači zrak.

Gorup Josip, Dol pod Repentabrom; Škapin Franc, Veliko polje pri Vrabčah; Stojkovič Leopold, Orlek pri Sežani; Kobca Henrik, Merče pri Sežani; Brajnik Josip, Štandrez pri Gorici; Jaksetič Jernej, Podgorje pri Il. Bistrici; Seles Ivan, Prem pri Il. Bistrici; Uršnik Pavel, Prem pri Il. Bistrici; Cepar Franc, Barka pri Divači; Simsič Alojz, Krmin; Zanetti Armand, Gorica.

Gospodarske novice

PREDPOGOJ ZA USPEŠNO MLEKARSTVO

Če hočemo z našim mlekarstvom kaj več doseči — pa naj si bo pri prodaji svežega mleka ali pa pri izdelovanju sira in masla — potem je treba gledati predvsem na to, da proizvajamo in oddajamo vseskozi le zdravo in čisto mleko. Le iz takega mleka se dajo pridobiti neoporečno dobri izdelki, pa naj se gre za sir ali pa za maslo. Pa tudi mleka bi se lahko dosti več popilo in prodalo, ako bi se odjemalcem prav postreglo s pristnim in čistim mlekom. Skrb za čisto in zdravo mleko mora zaradi tega prešinjati slehernega živinorejca in sleherno gospodinjno, ki prodaja mleko, pa naj si bo da gre mleko v mlekarno ali pa na trg. Na to moramo toliko bolj paziti, ker je mleko po eni strani zelo občutljivo za razne nepravilnosti, po drugi strani je pa izpostavljeno raznim škodljivim vplivom. Najhuje občutijo to v sirarnah, kjer izpridi mleko enega samega dobavitelja lahko ves pridelek sira ali pa ga v njegovi vrednosti močno pokvari.

Pri vsem mlekarškem poslovanju je treba snage in poštenosti. Mleko, ki ga oddajamo na trg ali pa v mlekarno in sirarno, mora biti zanesljivo zdravo in čisto. Kjer ni računati na vestno in snažno ravnanje z mlekom, tam manjka sploh glavnega pogoja za uspešno mlekarstvo, pa naj se gre za karkoli, za njega uživanje v svežem stanju ali pa za izdelovanje masla ali sira. Za tako mleko se ne le nihče ne trga, ampak je zlasti tudi za sirarne neporabno. Vsako potvarjanje mleka, pa naj si bo z delnim posnemanjem ali pa s prilivanjem vode, mora brez-pogojno prenehati! Razen tega moramo z mlekom vseskozi pravilno in snažno ravnati počenši pri molži in ves čas noter do od-daje. Zlasti pri molži se veliko greši, ker ne skrbimo v hlevih za tisto snago, ki bi bila potrebna. V molznem (kravjem) hlevu je treba čistega zraka za živali in za mleko. V nesnažnih, premalo zračnih, zaduhlih in soparnih hlevih se mleko najbolj nasmeti. Tam se navzame raznih bakterij, ki kvārijo mleko v enem in drugem pogledu. Z očmi tega ne vidimo, do-brota mleka pa le trpi. Ob molži bi moral biti hlev prezračen, kakor je sploh skrbeti, da je hlev dosti zračen in da ima potrebno ventilacijo. Med molžo ni kidati ne pokladati krme. Snažna posoda, snažne roke in snažno vime so nadaljnji pogoji za pridobivanje

zdravega in čistega mleka. Tudi v tem pogledu se pri nas še zmeraj mnogo greši. Vimena moramo pri nas umivati in snažno in do suhega obrisati, preden se lotimo molže. Pomolženo mleko je takoj in snažno precediti in spraviti čimprej iz hleva na zračen, zdrav in hladen prostor, da se tam ohladi. Čim prej in čim bolj ga ohladimo, tem bolje. S tem dosežemo, da se ne morejo primešane hlevske in zračne bakterije razvijati in kvariti delati.

Ko se povsod poprimemo takega razvnanja, potem bomo storili najvažnejši korak za uspešen razvoj našega mlekarstva. S tem bomo največ pripomogli, da se bo delo po naših mlekarnah in sirarnah bolj obneslo, da bomo tudi pri nas lahko izdelovali prvovrsten sir in maslo in da bomo tudi vsestransko zadovoljevali svoje naročnike na mleko in mlečne izdelke. Nesnage, nepoštenja in slabega ravnanja bodi pa konec!

Kedaj in kako se uporablja karbolinej?

Drevesni karbolinej ali dendrin uporabljamo po zimi in spomladi, dokler je drevje še golo.

Rabimo ga na ta način, da ž njim drevje škropimo ali pa da tekočino s kakim čopičem razmazemo po vejah ali deblu.

Za škropljenje razredčimo karbolinej z vodo in sicer tako, da vzamemo na 1 liter karbolineja 8 do 10 litrov vode. S to tekočino lahko škropimo vse pečkasto sadno drevje. Za breskve, marelice in ostalo koščičasto sadno drevje denemo na 1 liter karbolineja do 15 litrov vode. Škropiti pa smemo le po zimi in nikdar ne, ko je drevje zeleno. Kadar zmrzuje, ne smemo škropiti. Za škropljenje vzamemo navadno škropilnico, ki jo rabimo za modro galico. Škropiti moramo tako, da zmočimo drevje popolnoma od vrha do tal.

Za mazanje debel in debelejših vej denemo na 1 liter karbolineja 4 do 6 litrov vode. Raskavo kožo moramo pred mazanjem ostrgati s strgaljo, mah in lišaj pa odstraniti s ščetjo. Šele potem lahko s čopičem namažemo deblo in debelejšje veje tako, da pride tekočina tudi med razpoke in v razna skri-vališča prav do dna. Tekočino v posodi moramo med delom večkrat premešati.

Drevesni karbolinej ali dendrin je tekočina temnorjave barve. Če mu prilijemo vode in ga malo pomešamo, se napravi umazano bela barva, ki je podobna mleku.

To sredstvo ima v zalogi Trž. kmetijska družba v Trstu.

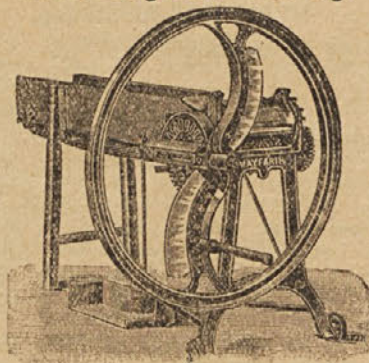
O hranjenju tropin.

Kot določa tržaška kr. prefektura, traja do 30. novembra rok, po katerem se bodo smele hraniti naravne tropine le pod sledečimi pogoji:

- 1) če so shranjene v prostorih za žganjekuho in če lastnik izjavi, da jih podvrže nadzorovanju finance, ki ji je dana naloga, da pazi, da so tropine res določene za žganjekuho;
- 2) če so pomešane z drugo krmo;
- 3) če so močno okisnile ali se drugače pokvarile;
- 4) če so izsušene;
- 5) če so pomešane z drugimi ostan-ki ali živalskimi odpadki ter so določene za gnoj.

V vseh drugih slučajih morajo lastniki tropin prositi užitninski urad, da jim jih denaturira, ali pa jih morajo na katerikoli način izpriditi.

Kmetijski stroji

Slamorenice znamke «Mayfart» z verigami raznih velikosti.

Grozdne stiskalnice (preše), grozdnimlinski znamke «Mayfart» in drugih znamk.

Gnojnične sesalke, plužna telesa, travniške brane, mlečni posnemalniki itd.

TRŽAŠKA KMETIJSKA DRUŽBA V TRSTU

Ulica Torrebianca 19, in Raffineria 7. Telefon 44-39.

Širite Novice!

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrirana zadruga z omejenim poročtvom uraduje v svoji lastni hiši ulica Torre bianca 19, I. nad.

Sprejema navadne hranilne vloge na knjižice, vloge na tek. račun in vloge za ček. promet ter obrestuje

po 4%

večje in stalne vloge po dogovoru. Sprejema Dinarje na tekoči račun in jih obrestuje po dogovoru.

Daje posojila na vknjižbe, menice, zastave in osebne kredite. Obrestna mera po dogovoru. Na razpolago varnostne telice (safes)

Uradne ure za stranke od 8 1/2 - 13, 16-18 Ob nedeljah je urad zaprt Telefon št. 25-67.

Najstarejši sloven. denarni zavod

Trgovina manufakturnega blaga

Josip Massig - Gorica

Corso Giuseppe Verdi 18

Najbogatejša izbira volnenega in svilenega blaga, blaga za moške obleke - perila - razne opreme volne - žime in pernic

BOGATA IZBERA — IZREDEN OKUS — CENE ZMERNE

ZDRAVNIK
Dr Fran Ambrožič
se je stalno naselil
v Št. Petru na Krasu
in ordinira
v Kanačovi hiši od 9-12 in od 13-15

ZDRAVNIK
Dr. Fran Gruden
v Postojni
je nanovo preuredil svoj
zobotehnični ambulatorij
Tehn. vodja J. Friedmann
Sprejema od 9.—12. in od 2.—5. pop.

Ugotovivši, da je povpraševanje po zdravilu
GLYKOL
izredno močno,
je lekarna uvedla novo vrsto steklenic, ki vsebujejo večjo količino od prejšnjih; tako zadostuje za kompletno zdravljenje le 6 steklenic.
CENA STEKLENICI L 8-50.
Farm. CASTELLANOVIČH, via Giuliani No. 42 (pri svetem Jakobu.)

Zobozdravnik
Dr D. Sarđoč
špecialist za ustne in zobne bolezni
perfekcioniran na dunajski kliniki
ordinira
v TRSTU
Via Imbriani 16/III. (prej Via S. Giovanni)
od 9—12 in od 3—7 ure

Zobozdravnik
Dr L. Mermolja
sprejema
v GORICI na Travniku 5
II. nadstropje

DREVESNI KARBOLINEJ.

Drevesni karbolinej ali dendrin je sredstvo, katerega rabijo napredni sadjerejci že nad deset let za pokončevanje raznih drevesnih škodljivcev, kakor koparjev, krvave uši, jabolčnega molja in hrushkovega bolhača. Z uspehom ga rabijo tudi proti zalegi listnih uši, proteničarja, zlatnice, glogolovega belina, jabolčnega zavijača, cvetodera in raznih drugih sadnemu drevju škodljivih žuželk. Z njim se zdravi tudi rak, zatira mah in lišaj ter trose raznih glivic, ki prezimujejo po drevju.

Drobiž

General Nobile je bil odstavljeno od svojega mesta, ker so mu naložene posebne naloge v inozemstvu.

Italijanski senator Gherardi Frančišek je umrl v soboto v starosti 88 let.

Generalu Hadžiću, adjutantu jugoslovskega kralja, je bila izročena častna sablja v zahvalo za organizacijo dobrovoljcev, ki so se borili med vojno skupno s čehoslovaškimi legionarji.

Razne češkoslovaške železne družbe so pristopile k železnemu trustu, ki se je osnoval, kot smo že poročali, med Francijo, Nemčijo, Belgijo in Luksemburško.

V Bolgariji cvetejo zarote. Odkrili so komunistično zaroto, ki je bila razpletena po vsej Bolgariji.

Kmetijski upor v guberniji Pskov? V ruskih emigrantskih krogih v Berlinu se razširjajo vesti o uporih v guberniji Pskov. Nad Pskovom in dvema bližnjima gubernijama da je proglašeno obsedno stanje. Uporni kmetje so napadli pod vodstvom bivših carskih častnikov sovjetske čete in so dosegli uspehe tam, kjer so bili v premoči. Iz Moskve so takoj odposlali v uporno ozemlje oddelke konjenice in čete s strojnimi puškami. Uporniki so razširjali letake velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča. Kmetje so prodrli do mesta Ostrov, dočim je Pskov v rokah sovjetskih čet. V Pskovu je bilo aretiranih 20 oseb, med njimi 12 bivših častnikov. Če je vest resnična, vedo zaenkrat samo berlinski emigranti.

V Jugoslaviji se bo uvedel tekoni šolskega leta 1927/28 po vseh šolah enoten učni načrt.

V Jugoslaviji izdelujejo načrt zakona za pobijanje špionaže.

Med Jugoslavijo in Anglijo bo podpisana trgovinska pogodba.

18. t. m. je poteklo 300 let, odkar je papež Urban VIII. posvetil cerkev sv. Petra, ki je največja krščanska cerkev.

Za predsednika braziljske republike je bil izvoljen Washington Louis.

Kitajski roparji so se vkrcali na neki angleški parnik kot navadni potniki. Med potjo so se prelevili v roparje in ugrabili vse, kar se je dalo odnesti.

Poljska monarhistična stranka se je osnovala te dni pod vodstvom kneza Radziwila. Stranka predstavlja del narodne desnice in se govori, da jo podpira tudi Pilsudski.

Madžarski škof Zadravec, ki je bil zapleten v madžarsko falzifikatorsko afero, je bil odstavljeno. Vatikan mu je prepovedal baviti se s politiko.

Bolgarski pravoslavni svečenik Stefan Kurtev bo v kratkem v Rimu posvečen v katoliškega škofa, sprejel je namreč katoliško vero.

Papež je izdal na vse katoličane okrožnico radi preganjanja katoličanov v Meksiki.

V Braziliji, južno-ameriški republiki imajo novega državnega predsednika, ki mu je ime Washington Louis. V glavnem mestu Rio de Janeiro so se ob priliki njegove izvolitve vršile velike svečanosti.

V Franciji je znašal v mesecu oktobru uvoz 5105 milijonov frankov, izvoz pa 6103 milijone. Francoska trgovska bilanca se torej boljša.

V Indiji se sedaj vršijo volitve. Volijo tudi ženske. Dogodili so se tudi incidenti, posebno radi ostrega sovraštva med muslimani in Hinduji.

Razno

TRGOVINA POSEBNE VRSTE.

Kakor je znano, je v ameriški Kaliforniji gojenje krokodilov, aligatorjev in divjih živali že mnogo let običajno. Neka trdka prodaja sedaj majhne aligatorje, ki niso mnogo večji kakor kuščarji. Živalce spravljajo v zabojčke iz kartona ter jih razpo-

siljajo s pošto. Uporabljajo se te živalce za lovljenje muh, pa tudi za igrače. Seveda ne postanejo te živali nikdar stare in velike, ker ne prenašajo takšnega ravnanja, kakršnega so običajno deležne.

TRIJE KONJI.

Pruski kralj Friderik Viljem IV. ni bil kot prestolonaslednik z vlado svojega očeta prav nič zadovoljen. Neki dan je dal pripeljati pred kraljevski grad tri konje; prvi je bil slep, drugi hrom, tretji pa ves sestradan. Vodili so te konje okoli gradu toliko časa, da jih je kralj opazil.

Ves začuden je vprašal, kaj prav za prav pomenijo ti strašni trije konji, katere vodijo okoli gradu. Dobil je odgovor: «S tem se hoče reči Vašemu Veličanstvu nastopno: Sestradani konj je ljudstvo, ki ga izsesavajo slabi uradniki; hromi konj je ministrstvo, ki ne zna delati, slepi konj pa predstavlja Vaše Veličanstvo, ki ne vidi, kako se z njim igrajo.»

Posledica je bila kaznen nekaj dni strogega zapora za prestolonaslednika. Toda kralj si je to stvar dobro zapomnil in takoj je odpravil nekaj zlorab, na katere ga je bil opozoril s tremi konji prestolonaslednik.

ŽIVALI KOT PRIČE.

Neki možak v Bernu, ki redi v lastno zabavo številne medvede, je tožil svojega medvedjega čuvaja, da zelo kruto ravna z živalmi. Čuvaj pri razpravi ni tajil, da se poslužuje dolgih klešč pri polaganju vratnih verižic na medvedje vratove, ker to drugače ne gre, sicer pa da zelo obzirno postopa z zvermi. Sodišče ni moglo doognati dejanskega stanja, zato si je sodnik poiskal kot pričë živali same. Ob prihodu sodnika k medvedjim jamam, so se medvedje plašno skrili v jame, čim pa se je pokazal čuvaj, so veselo pridirjali k njemu. Sodišče je na podlagi tega «pričevanja» živali oprostilo čuvaja.

Za zabavo in smeh.**Obziri.**

Soprog: «Pri oltarju si mi obljubila, da me boš vedno ubogala.»

Ona: «Seveda, seveda, ker takrat nisem hotela uprizoriti skandalov...»

Zvijazca.

Žena: «Možek, ostani nocoj doma, bova igrala kartel!»

Mož: «Za kaj pa?»

Žena: «Igrala bova za moj klobuk. Ako bom jaz dobila, si ga bom sama izbrala, ako dobiš ti, ga boš smel izbrati ti...»

Pravi vzrok.

Na Zabrdju se je vršila velika veselica. Okrog tretje ure zjutraj se je spravil Jernej Klobasa proti domu ves poln vinskih duhov. Ko je omahoval po cesti, ga je srečal vinski bratec. Temu je Jernej potožil: «Te poti pa ni konca ne kraja. Strašno težko mi je hoditi domov.»

Vinski bratec pa ga je tolažil: «Tudi meni je težko, strašno težko, kajti tudi jaz sem oženjen.»

Odgovorni urednik: JANKO RUNTIC.

Tržaška kmetijska družba

ima v zalogi:

Semena vseh vrst za jesensko in zimsko setev, nemškega pridelka.

Kmetijske stroje: Slamoreznice tvrdke «Mayfarth», pluge, plužna telesa: brane, gnojnične sesalke, mlečne posnemalnice in razno drugo kmetijsko ročno orodje.

Umetna gnojila: rudninski superfosfat, Tomaževovo žlindro, kalijevo sol, čilski soliter in amonijev sulfat.

Kalijevo sol, zajamčeno 40/42%, belo, drobno mleto iz naše zaloge lahko naročite:

za vipavski okraj: pri Kmetijski Posojilnici v Vipavi;

za bistriški okraj: pri Mlekarski Zadrugi v Trnovem;

za postojnski okraj: pri Kmetijski Hranilnici in Posojilnici v Matenji vasi.

Slamareznice znamke «Mayfabri» imajo v zalogi:

Kmetiska posojilnica v Vipavi;

Trgovina Goljevšček v Sežani in

Mlekarska zadruga v Trnovem, katera ima tudi orala češke tovarne červinka čihak.

SEMENSKI KROMPIR.

Tržaška kmet. družba v Trstu je glasom kr. dekreta od 24. avgusta t. l. dobila dovoljenje za prevoz semenskega krompirja iz Jugoslavije.

Vabimo kmetovalce, posebno zadruge in občine, katere nameravajo naročiti semenski krompir iz inozemstva, da ne odlašajo z naročili do zadnjega časa, temveč da nemudoma prijavijo približno potrebo in vrsto.

Krompir se bo uvažal v mesecu februarju prih. leta.

Čevljarnica Forcessin

Odlikovana na mednarodni razstavi v Genovi z „Diploma di gran premio“

TRST - Via Giuseppe Caprin šte. 5 pri Sv. Jakobu - TRST

Kdor išče obuvale
cenó a vendar lepo,
ta bo pomislil malo,
ne kupil kar na slepo!

In žel bo k „FORCESSINU“,
ki v Trstu vsem od kraja
— ubožcu al' bogatinu —
najboljše čevlje daja ...

Čevlji za delo
L 48.-

Čevlji za delo
L 48.-

„Vedež“ za leto 1927

je izšel

JAKOB BEVC - TRST

urarna in zlatarna

Trst - Campo S. Giacomo št. 5

Podružnica: S. M. Magdalena zg. št. 1

ZLATO kupuje v vsaki množini po najvišjih cenah
KRONE plačuje više kot vsi drugi
RAZNA DARILA ZA BIRMANCE.

Ste-li plačali naročnino**BUFET PRIMC**

Trst, ulica XXX Ottobre 19, nasproti kavarne Commercio

Točim najboljše istrsko in vipavsko vino ter kraški teran. — Vedno sveže Dreherjevo pivo. Mrzla in gorka svinjina, sardine itd. — POSTREŽBA TOČNA.
Za obilen obisk se priporoča

Lastnik IVAN PRIMC.

KLINIKA Dr. CICERO

POSTOJNA

Notranje bolezní in
operacije.

ŽARKI X

hitro zdravljenje jetične-
nega vnetja vršcev.

Si naročen na „Novice“?**IVAN KERŽE**

ima v lastni zalogi najraznovrstnejše
kuhinjske in druge hišne
potrebščine

Iz aluminija, steklovine, lesa, emajllirane
prsti itd. CENE NIZKE.
TRST, PIAZZA S. GIOVANNI št. 1

Spomnite se „Šol. društva“!

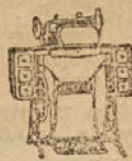
„MUNDLOS“ šivalni stroji

„Göricke“

dvokolesa, motorini „FIAM“ in
belgijske puške se vdohe le pri

Josipu Kerševaniju

GORICA - Piazza Cavour 9 - GORICA

Mehanična delavnica

Mehanična delavnica